

Știința tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XII, Seria II-a, Nr. 2180
4 PAGINI — 20 BANI
Duminică 6 mai 1956

O trăsătură a caracterului nostru

SORIN nu știe încă ce va fi în viață și asta nu din vina lui. Are numai 2 ani și 5 luni și deocamdată „construcțiile” sunt un bloc modern în care s-a locuit numai el, mămica și tatăl. Multe lucruri nu pricepe acum. Știe însă precis că îndată ce tatăl vine de la lucru îl ia în brațe, îl salută mai sus de umerii săi lași, apoi îl sărută cu dragoste. Sorin se culcă cel din urmă. Mama mai lucrează câte ceva. Tatăl se apleacă peste niște desene. Așa cum sint ele, alcătuite din linii trase cu tuș, n-au nici un pic de poezie. Când liniile prind viață, transformă cu o putere de nebănuite multe lucruri care ani de-a rândul păreau de neclintit.

Tinărul comunist Aurel Moraru, maestru în atelierul de bobinaj al uzinei „Republica” din Capitală, face parte dintre acei oameni fermi care nu numai că năzuiesc, dar își închină întreaga lor activitate pentru a transforma visul în realitate, oameni care după orele de muncă stau aplecați ore întregi asupra manualelor, revistelor sau schițelor, studind ultimele cuceriri ale tehnicii, căutând posibilități pentru a le aplica în mod creator.

Interesul și spiritul de răspundere față de muncă sa și a colectivului pe care-l conduce reflectă de fapt grija pentru soarta uzinei în care prind viață năzuințele abia infiripate în anii când era ucenic al Școlii profesionale a uzinelor Mîrșă-Avrig, apoi al Școlii profesionale de la I.M.S. Roman.

Aurel Moraru găsește în studierea permanentă a literaturii tehnice rezolvare la multe probleme pe care viața îi le pune în față. „Dacă al impresia că știu totul, atunci fără îndoielă că bați pasul pe loc”. În aceste cuvinte spuse cu simplitate, se reflectă interesul tinărului maestru pentru învățare, pentru un sens unic în viață: înaintea.

Uneori îi se pare greu ca cineva care muncește să aibă timp să învețe și pe deasupra să fie și inovator. Și totuși, în viața lui Moraru lucrurile acestea sint orinduite cu precizie, strins legate între ele. El nu încetează nici o clipă studiul. În dorința de a merge în pas cu viața, Aurel Moraru este astăzi elev al Școlii tehnice de maștri „Josif Ranghel” — cursurile fără frecvență.

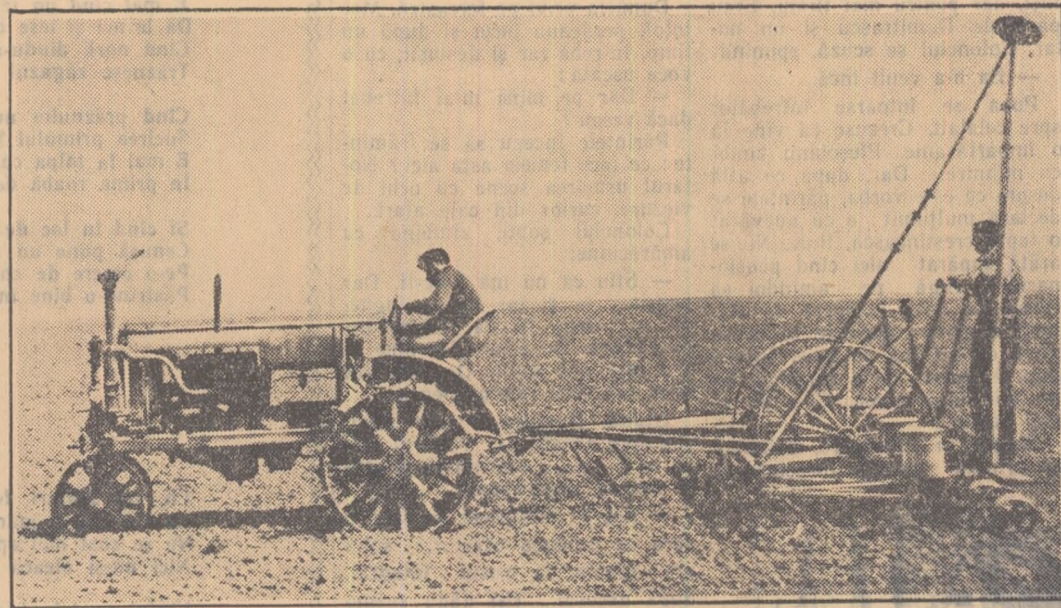
Invățămîntul fiecărui om care lucrează în producție nu este o chestiune personală. În el este interesată uzina, întreaga noastră țară. Numai dobîndind o înaltă calificare profesională se poate ajunge la un indice tot mai înalt de creștere a productivității muncii. Iată de ce, grija față de calificarea tinerilor trebuie să fie considerată de organele și organizațiile U.T.M. sarcina lor vitală.

Dorința lui Moraru de a termina studiile fără a întrerupe munca în producție nu este o chestiune individuală; ea constituie o trăsătură a caracterului nostru. Partidul a învățat tineretul să privească înainte, i-a creat condiții pentru a folosi-nă cunoștințele acumulate în școli să stăpînească cele mai complicate mașini.

Cine muncește și învață este respectat de cei din jur. Aprecieri ca acestea: „Aurel Moraru

„Știința tineretului”

Cu semănătoarea S. K. G. 6

COMUNICAT cu privire la rezultatele provizorii ale recensămîntului populației Republicii Populare Romîne din 21 februarie 1956

Comisia Centrală de Recensămînt comunică:
Numărul locuitorilor Republicii Populare Romîne stabilit la recensămîntul populației din 21 februarie 1956 este de 17.489.794, din care 8.502.298 (48,6%) bărbați și 8.987.496 (51,4%) femei.

Din numărul total al locuitorilor, 5.475.427 (31,3%) reprezintă populația urbană, iar 12.014.367 (68,7%) populația rurală. Capitala țării are un număr de 1.236.905 locuitori. Populația orașelor reședințe de regiuni este următoarea:

Bacău	54.146	Oradea	99.007
Baia-Mare	35.926	Pitești	38.333
Cluj	154.752	Ploiești	114.560
Constanța	99.690	Orașul Stalin	123.882
Craiova	96.929	Suceava	20.942
Galați	95.646	Timișoara	142.251
Deva	16.316	Tg. Mureș	65.188
Iași	112.989		

Celelalte orașe principale ale țării au următoarea populație:

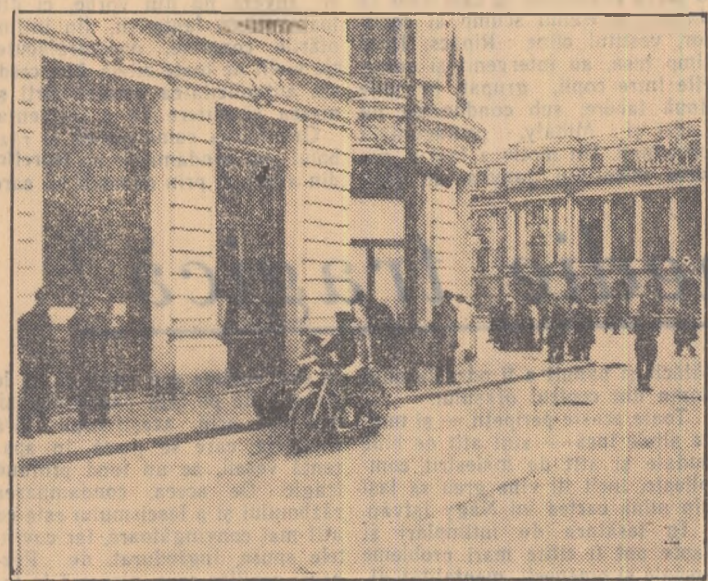
Arad	106.457	Turda	33.610
Brăila	102.491	Piatra-Neamț	32.646
Sibiu	90.478	Giurgiu	32.607
Satu-Mare	52.099	Mediaș	32.503
Buzău	47.593	Turnu-Severin	32.485
Reșița	41.241	Brlad	32.043
Hunedoara	36.498	Lugoj	30.258

Pe regiuni, populația țării la 21 februarie se prezintă astfel:

Reg. Bacău	962.869	Reg. Iași	935.545
Reg. Baia-Mare	712.510	Reg. Oradea	858.835
Reg. București	1.570.959	Reg. Pitești	1.121.319
Reg. Cluj	1.259.176	Reg. Ploiești	1.349.148
Reg. Constanța	635.936	Reg. Stalin	901.825
Reg. Craiova	1.504.289	Reg. Suceava	915.947
Reg. Galați	1.024.619	Reg. Timișoara	1.195.880
Reg. Hunedoara	572.671	Reg. Aut. Maghiară	731.361

Oaspeți japonezi în vizită la Preziidul Marii Adunări Naționale

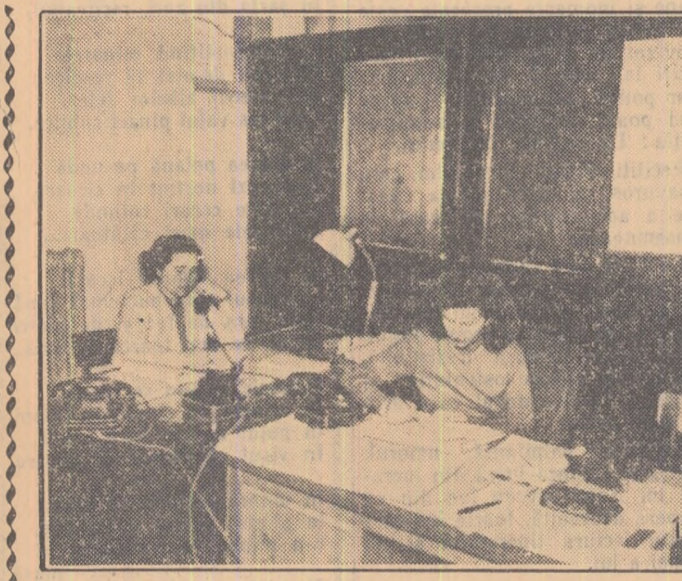
Sîmbătă la amiază, au fost primiți la Preziidul Marii Adunări Naționale, prof. univ. Hiroshi Minami, secretar general al Congresului Național al Culturii din Japonia, Motoo Hattai, regizor de teatru și Wataru Yamashita, șeful secției culturale a Consiliului General al Sindicatelor din Japonia, membrii delegației culturale japoneze care se află în țara noastră la invitația Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea.

La primire au asistat tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, prim secretar al C.C. al P.M.R., membru în Preziidul Marii Adunări Naționale și R.P.R., M. Mujić, vicepreședinte al Preziidului Marii Adunări Naționale, A. Bunaciu, secretarul Preziidului Marii Adunări Naționale, M. Rosianu, președintele Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea.

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a rugat pe membrii delegației să transmită popoului japonez cele mai bune urări de succes în lupta pentru apărarea păcii, pentru dezvoltarea colaborării economice și culturale, a relațiilor prietenești cu toate țările. (Agerpres)

Bilete de tren prin telefon!

Esti reținut de treburi urgente ce necesită prezența ta într-un punct al orașului. Și cum a doua zi în zori trebuie să pleci

special. Peste un sfert de oră, în fața casei se oprește o motocicletă și un curier îți înmânează biletul dorit.

La Biroul de volaj C.F.R. s-a înființat un nou ghișeu unde publicul poate comanda bilete prin telefon. Biletul cerut este

Formele numărul Biroului de volaj C.F.R. și ceri impegatulul de serviciu un bilet prin curier

În provincie recurg la telefon. În București numărul Biroului de volaj C.F.R. și ceri impegatulul de serviciu un bilet prin curier

Esti reținut de treburi urgente ce necesită prezența ta într-un punct al orașului. Și cum a doua zi în zori trebuie să pleci

Tinerii de pe valea Bistriței

Mă aflu cu cîteva luni în urmă printre muncitorii din parcul 24, sectorul forestier Dornioara. Seara, în cabane, luam parte la discuțiile lor. Erau mari frimburări. Unii spuneau:
— Măi, noi la doborîți depășim de multe ori și două norme. Dar ce să facem cu cei de la corhanit, că unora nu și îndeplinesc norma de dat lemnul la vale.

Alții adăugau:
— Păi frate, de multe ori merg și corhanitul, dar nu se ține de lucru cei de la dat după vite și remorcile n-au ce să care în depozit.

Asemenea discuții se repetau seară de seară, pînă tîrziu în noaptea.
Într-una din zile comunistul Aurel Rotund a venit cu o propunere:
— Măi tovarăși, a zis el, hai să organizăm și noi munca în parcul așa cum au organizat-o alții în alte parchede din sectorul nostru — să facem o brigadă complexă.

De aceeași părere a fost și Gavril Roșu, un flăcău nu prea voinic, dar ager și bun de treabă.
— Dacă noi ne-oim organiza așa muncă, spuse el, toți cei din brigadă vor munci cu interes. Fiecare va veni la lucru regulat și-și va da silința să muncească mai mult, să câștige mai mult.

Unuia cu părul blond, ce stătea mai la o parte și-l asculta normatorul Ion Buticau, secretarul organizației U.T.M. din sectorul Dornioara — altm. din sectorul Dornioara — a vădit că propunerea-i acceptată.
— Dacă-i așa, intră și el în vorbă, vă explic eu pe larg cum trebuie să organizăm noi brigada.

Si a început să le explice întreg procesul tehnologic al brigăzii, care vor fi rezultatele muncii în brigada complexă.
Apoi, conducerea tehnică a stabilit normele de lucru pentru fiecare echipă din brigadă. Au intrat atunci în brigadă 64 de muncitori din parcul 24 Valea Largă. Dintre ei mai bine de jumătate sint tineri. Pe Gavril Roșu, la-au ales responsabilii brigăzii.

Nu după mult timp de la crearea brigăzii, tinărul manipulant

Ion Ghiușă a început să-și noteze rezultatele. Așa a rămas și acum scris pe carteașul său:
„În luna ianuarie brigada a fost înțată, iar în februarie și martie brigada a dat producție încă pentru două parchede — închise din cauza înzăpezirii”.
Nici brigada complexă din parcul 24, sectorul Dornioara nu este mai prejos. Cu ajutorul mijloacelor mecanizate, zilnic își depășește norma cu 22 la sută. Tinărul tractorist Alexandru Madaraș, motoristul Alexandru Varzar, Gavril Tuțianu și alții se numără printre fruntași.
Datorită creării brigăzilor complexe în numeroase parchede din sectorul Dornioara, a mecanizării procesului de producție și organizării comisiilor tehnologice la locul de muncă, care înăltură din procesul de producție, sub forma de lucru inutil, sectorul Dornioara a reușit, în luna ianuarie și februarie, să facă economii de peste 57.000 lei. Cu toate viscoalele din anul acesta, planul a fost îndeplinit și depășit la producția globală cu 175 la sută, iar la producția marfă cu 125 la sută, în timp ce anul trecut, în aceeași perioadă, planul n-a fost îndeplinit iar prețul de cost a fost depășit. Punea în funcțiune a trecut marșrut, în luna martie a.c. a tătat sectorul Dornioara să evite penalizările pe C.F.R. care în trecut se urcau la peste 400 mii lei anual.

De curind, brigada lui Gavril Roșu a înregistrat o nouă victorie. În cîntea zilei de 1 Mai a terminat mai devreme cu 25 zile planul de exploatare a arborilor din parcul Valea Largă. Arborii au fost doborîți, fasonați, transportați și încărcăți în vagoane. Tot datorită muncii brigăzii, productivitatea a crescut în ultimul timp cu 30% iar prețul de cost al fiecărui metru cub de lemn adus în raza de producție a fost redus cu peste 3 lei.

Tinerii din parcul Valea Largă, ca și cei din parcul 24, sectorul Dornioara au văzut acum care este secretul. De cînd lucrează în brigadă a crescut simțitor și câștigul lor. Tovarășul Ștefan Tabrea se bucură că alături de tineri a intrat și el în brigadă. De la 500 lei cît câștiga înainte lu-

Corespondent
NICOLAE LEȘEANU

CINE ÎNCEPE?

De cîteva ani, străzile orașului Medgidia — și în mod deosebit porțiunea pornind din centrul orașului spre gară iar apoi spre I.M.U.M. — au devenit greu practicabile atît pentru cetățeni cît și pentru vehicule. Sînd de vorbă cu cîteva dintre conducătorii marilor instituții și întreprinderi din oraș, corespondentul nostru pentru regiunea Constanța, Aurel Constantinescu, a primit următoarele răspunsuri:

De la Suliman Sechi, secretarul statului popular orașene: „Planificăm facem de cîteva ani la rînd. Am avut alocate sume importante, dar începerea lucrărilor de refacere a străzilor a fost tărăgănată. Anul acesta, avem planificată 6 milioane lei, iar pentru primul trimestru ne-au și sosit 130.000 lei. Materialul de construcție îl avem asigurat: sprinzi la mare distanță. Tehnicienii constructori sint destui...”

De la tovarășul Sergiu Alămeșeanu, director fabricii „Cimentul pacii”: „Putem obține repartiția pentru cimentul necesar într-un timp foarte scurt. Întreprinderea noastră are posibilitatea să dea necesarul de calcar concasat și mijloace de transport. Fără să stîngherim conținutul lucrărilor, noi vom porni să betonăm și drumul ce duce de la fabrică în oraș pe o distanță de aproape 3 km.”

De la tovarășul Teodor Farcaș, directorul I.M.U.M.: „Amenațarea acestor străzi ar fi un lucru bun cîruia îi vor veni în ajutor toate forțele orașului. Noi putem sprijini această inițiativă punînd la dispoziție mijloace de transport. Din sîrmă împletită putem construi un garduleț de la gară pînă în oraș.”

De la tovarășul Ion Velîșcu, prim-secretar al comitetului raional U.T.M.: „Ne-am gîndit și noi la o astfel de inițiativă. Zilnic am putea mobiliza 300 de tineri din întreprinderea orașului să lucreze voluntar. Deschiderea acestui șantier al tineretului e posibilă imediat ce vremea va fi favorabilă.”

Se naște o întrebare pe care o adresăm tuturor celor ce au făcut declarațiile de mai sus: dacă avem posibilități, de ce nu începem? Înfrumusețarea orașului, a străzilor, construirea unei treceri (pasarelă) peste linii, reconstruirea parcului din cartier, extinderea rețelei electrice, plantarea puștelor și numeroase altele propuneri făcute cu ocazia alegerilor de deputați în staturile populare sint inițiativă cîrora cetățenii le-ar veni în ajutor. Așteptînd „le mari” în care să se facă ședințe, planuri, hotărîri, aprobări, propunerile oamenilor muncii nu vor prinde viață. Există depline condiții pentru a înfăptui aceste propuneri. A rămas de descurat o singură „problemă”: cine să pornească inițiativa?

„Pasul” îl poate face tineretul, organizînd un șantier local.

În legătură cu...

Bunica are 72 de ani, iar nepoata 16 și 7 luni. Părinții fetei au decedat în împrejurări pe care dînsa nu le cunoaște decît din puținele vorbe prinse din bocetele pe care bunica le săvîrșea în fiecare duminică după slujba bisericească la mormîntul lor. Apoi, cînd a crescut mai mare, fata a început să se obișnuiască într-arta cu bunica, încît nici nu-i venea să creadă că primii ei ani de viață au fost legați de o mamă adevărată și nu de mîniele moi și mingiotoare ale bunicii.

Cînd a împlinit 16 ani, Mărioara i-a umplut însă sufletul bătrînei cu o mare durere. Într-o seară, fata a mingiat-o pe bătrînă și i-a spus:
— Bunico, am să-ți spun ceva tare, tare grozav...
— Spune-mi.
— Îți spun numai dacă-mi făgăduiești că nu te superi și că n-o să plîngi de loc. Da? Știi ce: plec de-acasă. Mă duc undeva departe, departe, în lume...
— Unde te duci? S-a speriat bunica.
— Mă duc la oraș, la fabrică. Zău! Acolo mă duc. Nu pot să mai stau acasă. Eu m-am făcut mare, bunico, și cum să stau degeaba lină mata? Toate fetele pleacă la oraș, la școli. Am să învăț și eu o meserie... Nu-i așa că-mi dai voie și că nu te superi?

Bunica n-a spus nimic atunci. A rămas pe gînduri multă vreme, cu mîinile încruntate în poală, cu privirea pierdută undeva în zare. Noaptea însă, cînd s-a trezit din somn, Mărioara a auzit-o pe bunica plîngînd. Fata a mingiat-o și a îmbrănat-o pe bătrînă, adormînd-o din nou ca pe un copil. Acum parcă era ea bunica, iar bunica nepotică.
— Am să vin în fiecare duminică acasă, îți soplea ea cald la ureche. Pădurea Neagră doar nu-i așa departe.
Via cu fetele Acolo e frumos, se fac niște sticle frumoase, am să învăț și eu meserie, am să câștig bine și-o să-ți aduc și fie o broboadă frumoasă și-o rochie de taftă care să-ți fie cald. O să fie bine, bunico...
Și așa a plecat Mărioara Szabo în lume. A ajuns lucrătoare la fabrica de sticlă. Pînă acum n-a învățat încă o meserie: lucrează deocamdată la ambalaj. Invelește în talași și hîrtie sticlele fine și frumoase pentru ca să nu se spargă sau să se zgîrie pe drum. Îi place și aici. E migălos dar frumos — și fetele sint așa vesele! Toată ziua cîntă și glumesc. Seara dorm cîte

O fată și o bunică

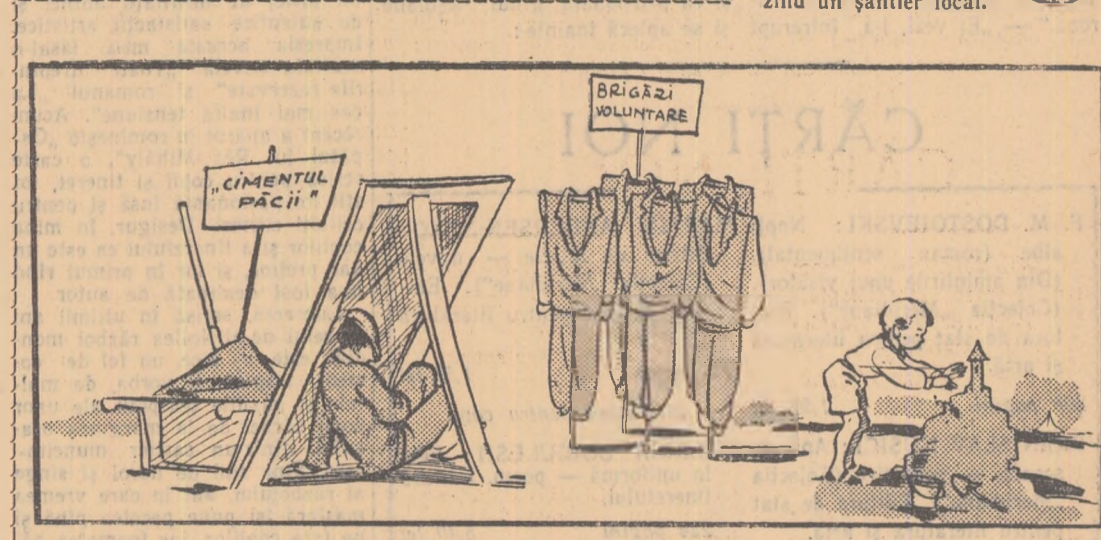
patru în cameră. E drept, nu-i așa de bine acolo pentru că iarna e cam frig, încă nu s-a tras lumina electrică. Dar Mărioara e veselă și-i place „în lume”. Aici a dansat pentru prima oară, a ascultat muzică la radio, a văzut cum se joacă popice și fotbal, a văzut pentru prima oară un film.

Mărioara n-a uitat-o nici pe bunica. În fiecare duminică merge pe jos calea multă, care străbate de-a curmezișul munții Pădurii Negre pînă în satul Dolea. Bunica o așteaptă la fereastră, cu masa pusă, cu mămăliga învelită în ștergar, ca să nu se răcească. Și nepoata îi aduce de fiecare dată cîte-o bucurie nouă: o broboadă, o pereche de ciorapi și chiar bomboane, pentru că bunica îi plac dulciurile mai mult decît copiii. Apoi stau de vorbă pînă tîrziu. Mărioara îi spune despre tot, tot ceea a văzut.

— A, să vezi, bunico, ce-am rîs la film. Venea pe plîza aia care-i acolo (matala nu știi cum este la cinema) așa, venea o mașină repede, repede spre mine și eu am fîpat. Credeam că vine peste noi. Ce-am ris cu fetele pe urmă...
Bunica o ascultă cu ochii înălțîrămași și cu buzele tremurînde de emoție și bucurie. Apoi, tîrziu de tot, se culcă. Cînd e aproape să adoarmă, Mărioara o zgîlție ușor pe bătrînă.

— Bunica, știi ce, mai tîrziu cînd o să am și eu o cameră în blocurile noi, am să te iau și pe tine la oraș. Al să vii, nu? Și-atunci o să mergi și tu la film. Da?
Bunica a adormit însă și nu mai poate răspunde. Mărioara o mingie pe bunica pe pîr și adoarme fericită pe pieptul ei.

ION BAIEȘU

În Medgidia există toate condițiile...

O nouă utilizare a energiei atomice în industria noastră petroliferă

... Laboratorul de defectoscopie radioactivă al întreprinderii de montaje rafinării nr. 5 — Ploiești. De pe șantierul unei rafinării învecinate a fost adusă la probă o nouă piesă. Ea este așezată pe o masă în fața aparatului. Deasupra se fixează conținutul de plumb care conține fiola cu izotopi radioactivi. Sub piesă se găsește un film de paravînt. La adăpostul unui paravan de plumb, cu ajutorul unui resort cu cablu, lung de 1,50 m, operatorul face fiola să treacă din locaș în dreptul unei ferestre conice, orien-

tată perpendicular pe piesă. Are loc așa numita emisie de raze „gamma”. Fasciculul de raze pătrunde în structura piesei și o reproduce pînă în cele mai mici amănunte pe filmul „Röntgen”. După dezvoltare, pe film apare „radioscopia” piesei, pe care operatorul o interpretează cu ajutorul unui defectoscop. În cazul cînd sint defecte provenite din turnare, laminare, tratare, sudare etc., acestea apar sub formă de mici pete mai negre decît restul filmului. Astfel, diferitele fisuri, goluri, sulfuri și incluziuni ne-

metalice care ar putea provoca mari pagube în timpul funcționării instalațiilor pot fi cunoscută din vreme și înfățurate.
Dar nu toate piesele pot fi transportate în laborator. Verificarea instalațiilor este necesară și înainte de intrarea lor în funcțiune. În aceste cazuri, fiola cu izotopi radioactivi de cobalt este adusă în dispozitive mobile pe șantier și aici, la zeci de metri înălțime sau în întortochierea serpentinelor din hale, are loc cu aceleși rezultate operația de defectoscopie radioactivă.

Altfel în laborator, cît și pe șantier, operatorii lucrează sub protecția unui echipament din cauciuc testat cu fire de plumb. Aparatura însăși constituie primul mijloc de protecție al oamenilor.
În cele cîteva luni care au trecut de la introducerea noii aplicații a energiei atomice în industria noastră petroliferă, radiometalografii Anghel Dumitru și Constantin Luca, îndrumați de inginerul Gh. Olteanu, au efectuat peste 150 de operații.

Foto: AGERPRES

Stefan Iures

Pensia

Schiță

De-a lungul întregii sale vieți, ajunsă acum la cele din urmă plpări, colonelul David Pleșoianu nu avusese dect cîțiva ani în care se comportase altfel decît soțeau de cuvîntă cel care îi erau apropiați. Tînar pe atunci, îl făcuse o nespasă plăcere să meargă împotriva curentului, să știe că, în lumea lui, e privit ca o cîcioară albă. De altfel, nu fusese numai ambiția la mijloc. Acum, cînd stă fără putere sprijinit pe pernă, fiind aproape închisii ochii săi de culoarea oțelului, pungiile grele ale pleoapelor lasă să se întredă un licăr de emoție: este ora 9, peste cel mult o jumătate de oră Dumitra va fi aici. Buzele uscate se întinsează într-un zîmbet. O mai iubește oare? Eh! Își trece mîna peste părul rîrit. Și de ce nu, la urma urmei? După aia vreme! Ce-are-afac! A-cum amîndoi sînt destul de bătrîni ca să nu se mai gîndească la prostii.

— Și apoi, surpriza! Surpriza lui cea mare! Colonelul savură dinainte expresia uluită și plină de recunoștință a femeii. O auzea: „Dragul meu, cit ești tu de bun, de mîrinos, de nobil... dar nu, tu nu trebuie să te gîndești la moarte, tu trebuie să trăiești, să mă îngădui lîngă tine... dragostea mea, stăpînul meu...”. Colonelul își simți inima grea de înduioșare.

— Doamnă... tovarășă... Scuzați-mă... dacă aveți cumva drum pe la oficiu, vă rog frumos să anunțați... mi-e tare rău... singur... Numele meu... — David! — Mînecele goale ale halatului căzură inerte. Colonelul gemu. Mai mult o ghicise decît o recunoscu cu adevărat. Și totuși Dumitra se schimbase mai puțin decît el. Nu obosise; îmbătrînise doar. Ea l-a urcat sus, i-a adus pensia. Pe ce nume să-ți fac delegația, Dumy? o întrebă el, cu o surpriză. Ea nu știe încă nimic. Ce-o să se mai bucure!

— Dar ce mai e și asta? Nu e Dumitra cea care a urcat scările. Se bate la ușă. Ea nu bate niciodată. Atunci? — Întră. — Noii veniți erau așteptați toți, dar pentru mai tirziu. Erau părintele Dumitrașcu și un notar. Colonelul se scuză, spunînd: — Ea n-a venit încă. — Popa se întoarse întrebător spre celălalt. Crezuse că vine la împărțanie. Pleșoianu zîmbi cu mîhnire. Dar, după ce află despre ce este vorba, părintele se declară mulțumit: e cu adevărat o lăptă creștinească, fiule. Nu se arată supărat nici cînd pensionarul îi rugă pe amîndoi să treacă în mica încăpere de alături, ocupată aproape în întregime de un coș cu rupe. Înțelegeți, e vorba de o surpriză. Ea nu știe încă nimic. Ce-o să se mai bucure!

Bolnavul tuși fără pricină, apoi întinse spre ea brațul slab. Bișui: — Trebuie să-ți mulțumesc pentru tot... Și tu — roști cu greu — tu să mă jerfi. Au trecut alțiia ani. Să... să ne căsătorim, Dumy. Uite, am pregătit totul... singur... în ultimele zile numai la asta... — și tăcu, dîndu-și seama în aceeași clipă că nu se va întîmpla nimic, absolut nimic din tot ceea ce își imaginase. Dumitra privi pe fereastră. Moțolul perdeaua înțes și după un timp, întrebă rar și delușit, cu o voce uscată: — Dar pe mine m-ai întrebă dacă vreau? — Părintele începu să se frămînte: ce face femeia asta aici? Notarul urmărea scena cu ochi de viziune, curios din cale afară. — Colonelul șopti, zîmbind cu amărăciune: — Știu că nu mă iubești. Dar pensia... — și iar tuși, stîngherit — pensia îți va rămîne ție, ca văduvă. De asta... Știi bine că n-o mai duc mult. De asta fac totul: ca să-ți răm_nă pensia. — Uluită, Dumitra a roțit privirile spre celălalt. Notarul crezuse că îi cere o confirmare și spusese repede, profesional: — Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

Desen de ETTA ZUCKERMAN

Peretele alb din fața patului se scaldă în lumină. O rază se răsuie pe mîchii portretului Balasă Pleșoianu și se răsfrînge orbitor în sticla S-ar fi zis că bătrîna doamnă își privește fiul cu un fulger de dispreț și maliciozitate. Bolnavul clipi de cîteva ori, supărat. Cînd o să vină Dumitra, să-i atragă atenția să nu mai lase storiurile atît de sus: soarele prea puternic îl obosese. Mi se pare că l-am mai spus. Său... nu, nu l-am spus, dar ea ar fi trebuit să știe asta. Da, da, așa e. Colonelul se încurcă și se răsuie greoi în așternut. Niciodată nu știa Dumitra să iasă în întîmpinarea dorințelor lui. Ba știa, dar n-a vrut. Niciodată n-a vrut. Niciodată.

— Așadar, nu se remăntase! Își crescuse singură copilul. Fata creștea singură în casă. Trăiește? — O străină pentru el. Trăiește? — E studentă, învătă la Leingrad. În anul III. Sigur că trăiește. Auzi, ce prostie! Să știi că e frumoasă. — Zău? Nu-mi seamănă. Imi pare bine. — Riseră amîndoi. Dar el îi văzu minile — roșii, uscate, cu unghii roșii, eminate de leșie — și tăcu, înghițind noduri. Nu era greu de înțeles din ce trăise ea în toți anii aceștia. Probabil frecase kilometri rufe murdare ale altora; era clar, aici n-avea ce s-o mai întreb. Sigur, nici lui nu-i este prea vesel, mai ales de cînd cu retragerea, cu bătrînețea, cu boala. Pensionar. Dar oricum are pensia, un minimum de liniște, de siguranță.

— Așa rămîne Dumitra toată dimineața, pe marginea patului, povestind ceva cu interes, și el nu știe dacă în glasul. În privirile, în gesturile ei trebuie să citească milă, duioșie, sau poate, poate, urme ale dragostei vechi. Colonelul strîns pleoapele cu nerăbdare. Tot acest ritual îi era bine cunoscut de trei luni de cînd se repeta fără schimbare, din ziua în care, cu totul pe neașteptate, o văzuse pe Dumitra după ani îndelungași.

— Poate încă de atunci, din prima zi, îi venise gîndul pe care-l rotunșise și-l dezmiardase necontenit pînă azi, gîndul care-l pătrunsesse tot mai adînc, cu care se contopise tot mai des, cu care el pe care-l vedea acum ca o necesitate, ca îndreptarea unei greșeli de o viață. Gîndul pe care avea să-l înapoiașcă astăzi. În sfîrșit! Răsulă adînc.

De fapt, dacă se gîndește bine, acesta a și fost motivul pentru care se despărțise de ea. Bîcînțeles, nici el, nici cei din jurul lui nu ar fi acceptat pe atunci această explicație. Surzind, doamna Balasă dădea motivarea de rigoare cunoștințelor casei. „Poți să te ieresti să apari drept toapă — cînd ești — o lună, două, un an cel mult. Atî. Noru-mea — și apăsa cu ironie asupra cuvîntului. — noru-mea a bătu recordului: trei ani și jumătate. După care toapă n-a mai răbdat și a ieșit la lumină. Bietul David: ce mai descoperire a făcut! Pauvre jeune gens!”

Locotenentul Pleșoianu tăcea, confirmînd astfel totul. În fundul sufletului mai vibra ceva, nu, rușinea, ci orgoliul rănit. Încease o domesticire. Nu izbutise. Și, auzind cum toată vina e aruncată nu asupra lui, ci asupra căprioarei sălbatice, se inversuna să tacă și să întorcă valul de sînge din obraji.

— I-a fost destul de ușor s-o facă. Toți îi veneau în ajutor. La regiment, unde căsătoria lui cu o oarecare fată de la țară fusese privită ca o glumă de prost gust, divorțul îi aduse felicitările camarazilor. Maiorul Jîmbreanu exprimă scurt părerea tinerilor: „Nu făcea, mă, aia de tine. Bine-ai făcut. Să fie cu noroc”. Și mai țruziu confidential, mîngîindu-l iobul urechii: „la zi-mi, cu cine ai fost tu în promoție, băiatule?” David încrămeni în poziție de drepli: „Să trăiți domule maior, în promoția 1931 a Școlii militare de infanterie nr. 2 — Sibiu erau: Aricescu Constantin, Bolonici-Trușești Eduard, Coșovelea Miron...” — „Ei vezi, l-a întrerupt

orașului, era toată vara un fel de rai al copiilor. Acolo veneau și cei de pe strada Chintăului și jucau mai ales fotbal. De la un astfel de meci bucurăsc încep toată peripețiile cărții. Kadar Lazci fură de-acasă ceasul deșteptător, necesar arbitrajului în jocul cu echipa „chintănilor” conduși de Rêz Mihály. În fața acestuia voia de fapt Lazci să se grozvească, în fața lui și a celorlalți copii mai mari sau mai mici, printre care se aflau și fete. În totul jocul însă, începe adevărată tragedie: purcelul lui Rêz Mihály cade din copacul în care îl urcaseră copiii pentru a nu-mi încerca pe pîmint. Tatăl lui Mihály, fără să-l bată, îi dă drumul în lume să muncească, să

F. M. DOSTOIEVSKI: Nopti albe (roman sentimental). (Din amintirile unui vizitor). (Colecția „Meridiane”). Editura de stat pentru literatură și artă. 132 pagini 1,50 lei

208 pagini 1,50 lei

BRANISLAV NUȘICI: Anii de școală — povestiri (Colecția „Meridiane”). Editura de stat pentru literatură și artă. 224 pagini 5,40 lei

144 pagini 1,50 lei

LUCIA DEMETRIUS: Ultima Tauber (Colecția „Luceafărul”). Editura de stat pentru literatură și artă. 80 pagini 1,85 lei

144 pagini 1,50 lei

ALEXANDRU KIRIȘESCU: Teatrul. Editura de stat pentru literatură și artă. 128 pagini 4,15 lei

424 pagini 6,55 lei

G. TROPOLSKI: Mitrici — nuvelă (Colecția „Lectura” nr. 16). Editura Cartea rusă. 76 pagini 40 bani

MARTIN ANDERSEN-NEXO: Biletul de loterie — nuvele (Colecția „Meridiane”). Editura de stat pentru literatură și artă. 132 pagini 1,50 lei

Literatură pentru copii

VALERIA BOICULEȘII: Fete în uniformă — poem. Editura tineretului. 224 pagini 5,40 lei

CEZAR DRĂGOI: Serile cu moș Nichifor — cîntăci a doua. Editura tineretului. 80 pagini 1,85 lei

CALIN GRUIA: Izvorul fermecat. Editura tineretului. 128 pagini 4,15 lei

JULES VERNE: Ocolul pămîntului în optzeci de zile (Colecția „Cutezători”). Editura tineretului. 208 pagini 3,90 lei

KENDE ZSOFIA: Foca și vioarele. Editura tineretului. 32 pagini 90 bani

— Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

— Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

Teodor Balș
Doinit în balade

ION BRAD
Dealuri

Constantin Ilie
Dealuri

Stefan Iures
Pensia

MIRCEA ANDREI
Teodor Balș

ION BRAD
Dealuri

Constantin Ilie
Dealuri

Stefan Iures
Pensia

— Trebuie să-ți mulțumesc pentru tot... Și tu — roști cu greu — tu să mă jerfi. Au trecut alțiia ani. Să... să ne căsătorim, Dumy. Uite, am pregătit totul... singur... în ultimele zile numai la asta... — și tăcu, dîndu-și seama în aceeași clipă că nu se va întîmpla nimic, absolut nimic din tot ceea ce își imaginase. Dumitra privi pe fereastră. Moțolul perdeaua înțes și după un timp, întrebă rar și delușit, cu o voce uscată: — Dar pe mine m-ai întrebă dacă vreau? — Părintele începu să se frămînte: ce face femeia asta aici? Notarul urmărea scena cu ochi de viziune, curios din cale afară. — Colonelul șopti, zîmbind cu amărăciune: — Știu că nu mă iubești. Dar pensia... — și iar tuși, stîngherit — pensia îți va rămîne ție, ca văduvă. De asta... Știi bine că n-o mai duc mult. De asta fac totul: ca să-ți răm_nă pensia. — Uluită, Dumitra a roțit privirile spre celălalt. Notarul crezuse că îi cere o confirmare și spusese repede, profesional: — Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

— Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

— Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

— Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

— Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

— Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

— Așa e; indiferent de data la care se produce căsătoria, soția are dreptul la pensie integrală, după decesul... (își dădu seama că e gata să spună ceva nepotrivit și o dresse)... în caz că soțul decedază. — Părintele Dumitrașcu mai aștepta o clipă, apoi își netezi mînecele anterului, gata de binecuvîntare. Înțelni însă privirea femeii și tăcu, nemulțumit. Colonelul plecă ochii cu teamă, deși simțea răspunsul. Își mișcă buzele: pensia. Auzi limpede. — Nu-i nevoie. Nu-mi trebuie. — Dumitro — se zăbucise bărbatul — mai gîndește-te. Nu te pripie. E totuși o sumă, deși modestă. Și vine regulat. O să-ți prîndă bine. Nu te bizul pe Anisoara; știi cum sint copiii, chiar cei mai buni uită de părinți. O să se mărire și atunci tu ce faci? Se opri o clipă, apoi urmă, mai rugător: dacă ție-gre se stai cu mine, vino ca și pină acum, cînd vrei. N-o să te mai obosesc mult, știi bine. O săpămîna, două — și gata. — Tac! O să vin ca și pină acum. Asta e totul. Și sfîrșii odată cu bilciul asta... — Rămase dreptă, la fereastră, cu spatele la cei din încăpere. Cei doi mai rămaseră puțin, șurșind supărați cu Pleșoianu, căruia nu-i venea la îndemînă. În sfîrșit, plecară. Dumitra întoarse capul pentru o clipă, privindu-l pe bătrîn cu durere stăpînită. Tăcerea se prelungea.

Ion Gheorghe
Atît polen în luna mai

Atît polen în luna mai
Alteea flori și cîte albine
De la covata cea de plai
Pînă la ghejurile-alpine!

Chiar verdele plîpînd susai
Albine, viespi și gize cere.
Cu toate astea -n luna mai
Nu toate muștele fac miere!

E mai

E mai cînd un izvor de munte
Dă brînci și lese de stînci.
Cînd norii dîndu-și fruntea
Trăznesc zăgăuzii primei ploii.

E mai atunci cînd Argezi
Începe încă un poem.
Și azi sub arșița amiezii
Ni-l dă ca pe-un ulcior să-l bem.

E mai cînd merge-o pionieră
La prima întîlnire-a ei.
Cînd doi vecini la frontieră
Se-mpacă iarăși între ei.

Cînd făcarea mai slab tresare
Din spuza vechii ajișări.
E mai cînd pierd din ziare
Sudalina neagră dintre țări.

Constantin Ilie
Dealuri

Eh, voi dealuri, fermecate dealuri
Coaste ilne și mărunte culmi.
Nu se zbat nici apele-ntrre maluri
Nici nu-și pleacă fruntea dragii ulmi.

Vîntul nu lbește-n aspra stîncă,
Furtos în pînă mări și reci,
Nici nu-l stînc ca-n valea cea adîncă
Pe demult uitatele poteci.

Casa mică pe deal mereu se suie.
Strugurii prin vil pleznesc lăcuși.
Căruțu lîngă căruțu
Tale dealul bun din moși-strămoși.

Dealulul visarea lungă fle-
Flîndă-n inimă-l a adunat
Dragostea de oameni a cîmpei,
Dorul muntelui de cer curat!

Interviurile din „Gazeta literară”

E de prisos, credem, să subliniem interesul cu care sint așteptați și citite convorbirile cu scriitorii noștri publicate în „Gazeta literară” — figură centrală a vieții literare.

Nu se poate să nu remarci că aceste interviuri aduc un suflu nou, că seamănă poate cel mai bine, în comparație cu celelalte de pînă acum, cu o discuție; se spun multe lucruri pe față, cu năduș unora, dar se spun, se ciocnesc idei, păreri, se expun opinii personale susceptibile de a fi combătute sau complitate puternice unor anumite stări de lucruri sociale pe bună dreptate dăunătoare. Fără a vorbi despre umorul și remarcile inteligente cu care pigmentează convorbirile cele care le solicită și le relatează, trebuie să adărm, de pildă, cel de mult am prețuit sinceritatea brutală a lui Marin Preda, observațiile lui interesante despre unitatea de impresie în opera literară în general, în cărțile lui Petru Dumitriu, în special.

N-a plăcut de asemenea combativitatea lui Alexandru Jar împotriva unor factori și prejudecăți care frînează dezvoltarea literaturii noastre: accentul pe care îl pune Marcel Breștagu asupra problemelor autovalorificării personalității artistice a scriitorului, ca și asupra problemei de „a fi și înșuși”, cu meritele și cu defectele lui, înțelegîndu-se prin aceasta, pe deoarte, înfrîngerea groazii de a nu greși și pe de altă parte, „suma de armonice, a înțirăturilor după ce, numai care luate izolat se trec la rubrica „avem și lipsuri”, dar fără de care stilul respectiv nu poate fi conceput”. Ne-a impresionat franchețea lui Szabédi László care lasă oarecum deoparte pe îndrumătorii, pe criticii și pe ceilalți „ași ispășitori” prea adesea învoacăți, făcînd să cadă centrul de greutate al răspunderii pentru lipsurile grave ale literaturii înșuși asupra scriitorului — „figura centrală a vieții literare”.

Nu se poate să nu remarci că aceste interviuri aduc un suflu nou, că seamănă poate cel mai bine, în comparație cu celelalte de pînă acum, cu o discuție; se spun multe lucruri pe față, cu năduș unora, dar se spun, se ciocnesc idei, păreri, se expun opinii personale susceptibile de a fi combătute sau complitate puternice unor anumite stări de lucruri sociale pe bună dreptate dăunătoare. Fără a vorbi despre umorul și remarcile inteligente cu care pigmentează convorbirile cele care le solicită și le relatează, trebuie să adărm, de pildă, cel de mult am prețuit sinceritatea brutală a lui Marin Preda, observațiile lui interesante despre unitatea de impresie în opera literară în general, în cărțile lui Petru Dumitriu, în special.

Ne-a plăcut de asemenea combativitatea lui Alexandru Jar împotriva unor factori și prejudecăți care frînează dezvoltarea literaturii noastre: accentul pe care îl pune Marcel Breștagu asupra problemelor autovalorificării personalității artistice a scriitorului, ca și asupra problemei de „a fi și înșuși”, cu meritele și cu defectele lui, înțelegîndu-se prin aceasta, pe deoarte, înfrîngerea groazii de a nu greși și pe de altă parte, „suma de armonice, a înțirăturilor după ce, numai care luate izolat se trec la rubrica „avem și lipsuri”, dar fără de care stilul respectiv nu poate fi conceput”. Ne-a impresionat franchețea lui Szabédi László care lasă oarecum deoparte pe îndrumătorii, pe criticii și pe ceilalți „ași ispășitori” prea adesea învoacăți, făcînd să cadă centrul de greutate al răspunderii pentru lipsurile grave ale literaturii înșuși asupra scriitorului — „figura centrală a vieții literare”.

MIRCEA ANDREI
Teodor Balș
Doinit în balade

Nicicînd n-o să cînte moll' Pădurea sub vîntu-înserării,
Asemeni cum este partidul Doinit în baladele țării.

Rodind, despre el povestește Pe pașii înțirăgi, Bărgamul! Și fonia pe care-o-mblînzeste În șarja din zori, reșiteanul.

Furnalul-nălțînd minarete Plămîni de-oțel să respire Și cîntecul albelor fete Cînd fete valul pinzei subțire.

Și dulcea poiană pe unde Te-afunzi neștînt în clocare, Susupele ceruri rotunde Albastrele mări călătoare...

Și miera luminii Iscăță La ceasul cînd buclucul sună. Ca-n țara de foc și de piatră Să nu se mai torcă la lună...

Puternic și bun se învește În oameni, în cîntec, în floare, În puil de om care crește, În visul ce prinde să zboare.

În umbra-nserării, în casă, În gîndul culcat în cuvinte, E-n plînea ce-o frîngema masa

Ce-nseamnă partidul, ne-văuță În gral de baladă, poporul! E vracul ce cheamă la viață În clipa de-acum — viitorul,

ION BRAD
Dealuri

• Nagy István: „Ospătul lui Rêz Mihály” — Editura tineretului.

Proiectul de Statut modificat al U.T.M. în discuția utemiștilor

Proiectul de Statut modificat al Uniunii Tineretului Muncitor publicat de curând în ziarul nostru a fost primit cu mult interes de utemiști și tineri. În unele organizații U.T.M. a și început citirea și discutarea lui, în strânsă legătură cu activitatea organizației de bază U.T.M. respective.

La câteva zile după publicarea proiectului Statutului modificat al U.T.M. membrii comitetului și ai birourilor de secție din organizația de bază U.T.M. de la „Armătura” s-au adunat în pauza de la prânz la sediul U.T.M. să-l citească, să discute pe marea lui.

Tovarășii Pascu Sorel a început să citească. După primul capitol: „Membrii U.T.M., îndatoririle și drepturile lor”, ceilalți l-au întrerupt.

— Să ne oprim aici, a spus Ion Liveada. Acest capitol este foarte important. El este mult mai complex decât cel din actualul Statut și nu întimplător. În ultimii ani organizația noastră s-a dezvoltat mult, a crescut conștiința membrilor și acest lucru este oglindit în proiectul de Statut modificat. Iată un singur exemplu; dacă în actualul Statut se prevede că poate fi membru un tânăr între 15—25 de ani, în proiect se arată că poate deveni utemișt oricând între 14—26 ani. Și e firesc să fie așa. Până la 14 ani tânărul este crescut de organizația de pionieri, iar faptul că în U.T.M. pot intra tineri până la 26 ani, iar la cererea lor li se poate prelungi calitatea de membru până la 26 de ani, va crea un echilibru în organizațiile noastre.

Ion Vasile, Matei Ștefan au vorbit despre lărgirea drepturilor utemiștilor dar și despre îndatoririle mari pe care le au membrii organizației noastre. În timpul discuției s-au ivit și nedumeriri:

De ce nu se precizează în proiectul de Statut modificat de cine trebuie să aibă cunoștințe un tânăr ca să-l poți recomanda organizației de bază să devină utemișt? — a întrebat Ștefan Turcu. S-ar putea întâmpla următoarea situație — a continuat el. Vine un tânăr în fabrică, vorbește frumos și după câteva săptămâni cere să fie primit în U.T.M. Dacă Statutul nu prevede un anumit timp de cunoaștere a tânărului respectiv, i se dă recomandarea și gata, iată-l intrat în U.T.M. Abia după aceea pot începe surprizele: alii că pe undeva a lucrat a făcut cine știe ce boroboaie, ori e chilașugiu, ori e pur și simplu un palavragiu.

Un alt utemișt ar fi vrut să știe ce măsuri educative poate lua organizația de bază împotriva aceluia care nu și-a plătit cotizația cu regularitate. Că doar fiecare tânăr care intră în U.T.M. își însușește Statutul și știe că una din obligațiile sale

elementare este să-și achite la zi cotizația. Atunci de ce este necesar să se ia măsuri educative?

Au încercat ceilalți să răspundă, dar s-au trezit analizând situația din propria lor organizație de bază. Și-au dat singuri seama că aceasta nu este un lucru rău și au hotărât să înceapă studiarea și discutarea proiectului de Statut modificat pe colective mai restrânse, în grupe pe organizații de secție. Aceste discuții vor contribui în mare măsură la îmbunătățirea activității lor, îndeosebi la clarificarea marilor îndatoriri ale membrilor U.T.M.

Duminică după amiază, membrii comitetului U.T.M. și alți utemiști de la „Textila Grivița” după terminarea muncii în primul schimb s-au adunat ca să discute proiectul de Statut modificat care va fi dezbătut la cel de al II-lea Congres al U.T.M. După citirea proiectului s-au purtat discuții asupra unor prevederi ale lui. Vorbind despre drepturile și îndatoririle utemiștilor înscrise în proiect, Eugen Davizon, secretarul organizației U.T.M., a spus printre altele:

— Cred că bine că s-a precizat cu tărie în proiectul de Statut modificat asupra îndatoririlor ce o are fiecare utemișt de a folosi critica și autocritica ca metodă de înlăturare a rămănelor noastre în urmă. În organizația noastră de bază nu se poate spune că nu se cunoaște acest lucru. Dar mai avem încă destul utemișt care stau pasivi față de lipsurile și neajunsurile din muncă, care nu „îndrăznesc” să critice pe membrii comitetului U.T.M., pe utemiști. De bună seamă că vina pentru această stare de lucruri o poartă comitetul U.T.M. deoarece n-a educat pe toți utemiștii în spiritul exigenței față de lipsuri, deoarece n-a căutat să stea de vorbă cu unii utemiști ca Ecaterina Marinescu sau Aurel Aron care de obicei nu au nimic de spus în adunările generale sau în alte împrejurări.

„Ce prezenți ascultau în liniște. Toți erau atenți, căutând să pătrundă fiecare cuvânt înscris în proiectul de Statut, pentru a-și putea întipări în minte cât mai bine îndatoririle și drepturile ce le au ca utemiști. Fiecare dorea să spună cîte ceva.

— Ca utemișt, ca membru a comitetului U.T.M. — a spus Adelaida Dragnea — nu pot să nu iau și eu cuvîntul și să spun părerea cu privire la proiect. Eu cred că proiectul Statutului modificat al organizației noastre cuprinde o serie de prevederi noi, tocmai pentru că în ziua Uniunii Tineretului Muncitor, acum, după cel de al doilea Congres al Partidului stău sarcini noi, deosebite, care cer fiecare dintre noi o muncă cît

mai hotărîtă. Cînd am citit proiectul — a spus în continuare utemișta Dragnea — mi-a atras atenția în mod deosebit cel de al doilea punct înscris în primul lui capitol. E vorba de sarcina fiecărui utemișt de a se pregăti în permanență din punct de vedere politic și profesional pentru a putea astfel da cît mai mult cauzei construirii socialismului.

Cine ar putea să spună că la noi în organizație nu sînt asemenea tineri? Ori ce afirmație de acest fel cade în fața faptelor. Nu-i pentru nimeni un secret că unii utemiști ca Iuliu Aron, Constantin Boriceanu și Batia Mihalovici obțin mai bune rezultate în munca lor tocmai pentru că se preocupă de ridicarea calificării lor profesionale, de terminarea învățămîntului mediu. Cu toții știm de asemenea că Georgeta Achim și alți utemiști ca ei, sînt mulțumi să muncească pe baza cunoștințelor acumulate de acum cîteva ani. Asupra problemei creșterii nivelului politic și cultural, a calificării utemiștilor și al tinerilor din întreprindere cred că noi, membrii comitetului U.T.M., trebuie să ne îndrăgim tot mai tare.

Vii discuții au fost purtate și asupra calității de membru al U.T.M.

La noi în întreprindere — a spus Aurelia Dumrescu — mai sînt destui tineri buni în producție dar care nu sînt membri ai organizației noastre. De ce? Pentru că comitetul U.T.M. nu s-a ocupat de pregătirea lor. Imi amintesc acum de un singur exemplu. E vorba de Dorian Urlicăneanu pe care în loc să-l atragem în organizație, mi-a mult l-am îndepărtat. Și nici nu-l vom putea atrage dacă vom continua să nu-l antrenăm alături de noi la unele acțiuni ale organizației, dacă nu-l vom ajuta să înlăture unele lipsuri din munca lui.

Asupra întăririi organizației de bază prin primirea de noi membri au mai discutat și alți utemiști. Mulți dintre ei s-au ridicat împotriva tendinței birocratice a unor activități ai comitetului raional U.T.M. Grivița Roșie de a „preciza” de sus numărul de tineri care trebuie primiți în U.T.M., fără a cunoaște situația reală din organizația de bază.

Din discuții au reieșit și unele nedumeriri ale utemiștilor. Unii dintre ei și-au exprimat dorința de a cunoaște prin ce se deosebesc munca unui birou U.T.M. de cea a unui comitet. Alții s-au întrebat dacă n-ar fi bine ca în proiectul Statutului modificat să se includă un punct cu privire la înșignia și marșul U.T.M. La propunerea secretarului organizației de bază s-a hotărât să se înceapă în cel mai scurt timp studiarea proiectului de Statut modificat în organizația de bază, pentru ca fiecare utemișt să cunoască și să-și însușească prevederile lui.

Toți participanții la aceste convorbiri au subliniat importanța discuției pe care o organizează „Știința tineretului” pe marginea proiectului de Statut modificat al U.T.M. și s-au angajat să participe activ la ea. Ei așteaptă în urma acestor discuții să primească răspuns la problemele care-i preocupă.

ELENA AMARIEI

Pe străzile Capitalei, și-a făcut apariția o nouă mașină ce atrage atenția trecătorilor prin linia și mai ales prin instalațiile ei deosebite. Am recunoscut ușor în ea mașina cehoslovacă „Skoda” 708 Rok, destinată stringerii și transportării gnoanelor menajere. Ea este, după cum ne-am convins, o mașină modernă, foarte necesară menținerii curățeniei unui oraș frumos cum este Capitala noastră. „Skoda” dispune de aparate de descărcare automată a vaselor de colectat gnoane, instalații pentru absorția completă a miorosurilor și un sistem de comprimare aflat în interiorul rezervorului cu o capacitate de 6800 kg.

Foto: AGERPRES

Străduința și inițiativele mecanizatorilor trebuie sprijinite și de conducerea S M T-Dej

Mecanizatorii de la S.M.T. Dej, regiunea Cluj, sînt în campanie de 3 săptămîni. Cu toate acestea stațiunea este mult rămasă în urmă cu executarea lucrărilor agricole de primăvară. În prima decadă a lunii aprilie au lucrat din plin numai trei brigăzi de tractoare. Celelalte brigăzi, datorită ploilor care au căzut în acest interval, n-au putut executa decât foarte puține lucrări. Asta a fost însă în prima decadă. Apoi timpul s-a încălzit, devenind prielnic lucrărilor în câmp. În fața conducerii stațiunii se pune sarcina intensificării ritmului lucrărilor agricole față de cel avut planificat. În alte brigăzi, ca de pildă a 4-a și a 10-a, tractoriștii organizându-se cu multă chibzuință munca au evitat deplasările inutile, căuștînd să folosească la maximum timpul pentru lucrări și totodată să facă economie de carburanți.

De asemenea, trebuie scos în evidență faptul că o parte din șefii de brigăzi și pontonarii alimentatori lucrează cu tractoarele atunci cînd este nevoie să înlocuiască pe unii tractoriști și de multe ori li vezi conducînd tractoarele și după orele obișnuite de lucru. O asemenea grijă față de îndeplinirea planului o dovedesc în deosebi șefii de brigadă George Magda, Vasile Bob și pontonarii-alimentatori Petre Ciempanu. Duminică 15 aprilie de pildă, Vasile Bob și Petre Ciempanu au lucrat efectiv pe tractoare.

Iată deci că din partea mecanizatorilor se manifestă străduința pentru intensificarea lucrărilor agricole de primăvară. Puțină inițiativă se manifestă însă din partea conducerii stațiunii. Conducerea stațiunii se mulțumește cu îndrumarea în general a tractoriștilor, prin trimi-

terea unor oameni din birou pe teren. Nu sînt popularizate în măsură suficientă metodele bune de lucru ale tractoriștilor. Deși metoda graficului-orar poate fi folosită și de unii tractoriști din brigăzile a 5-a și a 6-a, pînă acum nu s-a întreprins nimic în această direcție.

Conducerea stațiunii n-a dat prea mare atenție nici indicației serviciului regional S.M.T. de a se organiza cite două schimburi pe tractor, prin folosirea unor mecanizatori din stațiune care execută munci mai puțin importante în momentul de față. Ce s-a făcut la S.M.T. Dej? S-au trimis cîteva dintre acești mecanizatori oa șefii de brigăzi, iar restul a rămas în stațiune.

Metodele de lucru, inițiativele bune ale mecanizatorilor, nu sînt îndajuate de popularizate, nici în foaia volantă a stațiunii, care tratează problemele în mod general. Primul număr al acestei foii volante, de pildă, conține articole în care sînt înșirate multe nume de oameni și cifre, fiind lipsite de analiză. Oare nu se poate scrie despre inițiativele șefului de brigadă Vasile Bob, sau a pontonarii-alimentatori Petre Ciempanu? Nu se pot critica lenivitatea și indisciplina în munca a unora dintre tractoriștii ca Ion Macodeanu care a lipsit de la lucru? Desigur că da.

Lipsită de inițiativă e și organizația de bază U.T.M. Cînd tractoriștii au plecat în campanie, organizația de bază U.T.M. a hotărât să înființeze un post utemișt de control care să activeze în perioada muncilor agricole de primăvară.

Postul utemișt de control a fost înființat Dar numai pe hirtie.

Inițiativă pasivitatea, atît conducerea S.M.T.-ului cît și organizația de bază U.T.M. vor putea contribui ca S.M.T. Dej să lichideze rămănela în urmă și să grăbească efectuarea lucrărilor agricole de primăvară.

MARIN OPREA
correspondent „Știința tineretului” pentru regiunea Cluj

Octav Pancu-Iași

Peate că rîndurile mele vor deziluziona pe unii colegi din marea și prietenoasa noastră familie a radiofonioștilor. La 7 mai e, ca să zic așa, ziua noastră de naștere, onomastica noastră. Se cuvine deci ca, ridicînd paharul — în ceea ce mă privește, ridicînd stîlucii — să-mi compun o figură cît mai serioasă (poart ochelari și asta m-ar ajuta de minune!) și pe un ton cît se poate solemn și cît se poate de festiv, să toastez pentru... dar știți dumneavoastră mai bine pentru cine nu se poate toasta cu acest prilej!

Cu alte cuvînt: un articol cumine și bine crescut, un articol cu „cîci șapte ani de acasă” care să înceapă cu... să continue cu... să se încheie cu... dar totul să bîne unei plăcînte moldovenești cu poalele-n brîu”, despre care păstrez încă din copilărie o părere excelentă.

Dar, stimaii colegi, ziua radiofoniei abia a început. Hai să nu ne grăbim cu petrecerea, să nu ne așezăm încă la masă. Pînă în ziua, noaptea, avem tot timpul, ba, aș zice, ca unul născut la doi pași de Cotnari, că pînă atunci numai bine se răcește și vinul și vom putea toasta cu mai multă plăcere.

Hai să vorbim despre noi — și dacă se poate — cît mai puțin grav și solemn. Dacă vreți, dau eu tonul: Imi desfac primul cravata și-mi așez primul haina de sărbătoare pe marginea șauului.

Așa... Acum sîntem noi, noi cei de toate zilele. Noi, redactorii, cronicarii, tehnicienii, regisrii, nici prea veseli nici prea încruntați, frămîntați de rostul nostru aici, în clădirea asta uriașă, primitorie și elegantă, despre care dacă acum nu vom spune nimic, numai noi știm că o iubim ca pe propria noastră casă. Să luăm loc în jurul mesei rotunde. Nu, nu deschideți casele și nu vă pregădiți pachetele cu țigări; departe de mine gîndul de a vă propune o seđință. Doresc doar să vă citesc cîteva rînduri dintr-o scrisoare trimisă pe adresa noastră. E semnata de o tînară, studentă gazdei mele, „Știința tineretului”, desigur, o cîntărea e...
Lata cele câteva rînduri:

„Mă întreb adesea cum aș vrea să fie programele radiofoniei dedicate nouă tinerilor. Mi se pare că azi am găsit răspunsul. Aș vrea să fie așa, încît pentru a afla o emisiune să amin pe înimă și în sîngin. În multe, foarte multe inimi au nimerit atunci secundele emisiunilor noastre, și acum le auzim din nou, și zile și apoi ani de după.”

De ce imi reamintesc toate acestea? Nici într-un caz pentru

Octav Pancu-Iași

pot înțîlni cu el la ceasul din Piața Bălcescu, decît după terminarea emisiunii.”

Ce părere aveți? Lucrăm noi astăzi asemenea emisiuni? Putem noi să lucrăm numai asemenea emisiuni?

Nu mă acuzați de lipsă de modestie dacă vă răspund da. Și cu toate că la petrecerea noastră din seara aceasta nu se va putea să nu ne amintim de primii noștri pași (nu mă refer, desigur, la primii noștri pași de la leagăn pînă în brațele mamei, ci la cei de la ușa studioului pînă la microfon), de primele noastre emisiuni alcătuite de tineri pentru tineri — permiți-mi totuși să nu mă așez pînă la diseară... Era prim 1945... Înflorise liliacul, nu-i așa, tovarășă Lena? U.T.C.-ul a trimis la Radio un grup de tineri (mulți dintre ei nu aveau aparat de radio, iar unii poate că nici nu ascultaseră discoul pînă atunci) să alcătuiască o emisiune săptămînală. Poate că unii dintre „trîmși” mai tîni minte „dum bun”, roșite în rîscăperea „puțin luminosoasă a sediului din strada Comel”. Emisiunea aceasta ne trebuie! Pricepeți? Ne trebuie! Ait pot să vă spun. Nu mai întrebați cum o s-o faceți, pierdem timpul și n-avem voie să-l pierdem. Faceți-o! Și nu oricum: faceți-o bine, alături de bine încît nici o secundă din emisiune să nu se piardă pe undeva, prin buzunarele ascultătorilor, ci să-i deschidă cămășa și să intre dintr-o dată în inimă. Atenție doar la un lucru: nu confundați inima cu ficatul. Inima e în stînga!”

Nu știam nici cum arată un microfon, nici cîte pagini bătute la două rînduri sînt egale cu 5 minute de emisiune, n-avem nici stîlucii — purtam în buzunare sticlețe cu cernelă și tocuri cu peniță „Klapps” — nu știam să cîntărim bine cuvintele, nu le cunoșteam valoarea și nu dată cronicile se îneca cîntînd cîte o frază de-a noastră, lungă de aici pînă la Focșani, dar știam peșteră (tot alt de precis ca faptul că ne erau pînele rupte și că din cauza asta la „Balul Presei” n-o să fim primiți) că nici o secundă nu avea voie să nimerescă altundeva decît în inimă, iar înimă e în sîngin. În multe, foarte multe inimi au nimerit atunci secundele emisiunilor noastre, și acum le auzim din nou, și zile și apoi ani de după.”

De ce imi reamintesc toate acestea? Nici într-un caz pentru dar eu îl iubesc mult, că nu mă cîntărea, dar știam peșteră (tot alt de precis ca faptul că ne erau pînele rupte și că din cauza asta la „Balul Presei” n-o să fim primiți) că nici o secundă nu avea voie să nimerescă altundeva decît în inimă, iar înimă e în sîngin. În multe, foarte multe inimi au nimerit atunci secundele emisiunilor noastre, și acum le auzim din nou, și zile și apoi ani de după.”

De ce imi reamintesc toate acestea? Nici într-un caz pentru dar eu îl iubesc mult, că nu mă cîntărea, dar știam peșteră (tot alt de precis ca faptul că ne erau pînele rupte și că din cauza asta la „Balul Presei” n-o să fim primiți) că nici o secundă nu avea voie să nimerescă altundeva decît în inimă, iar înimă e în sîngin. În multe, foarte multe inimi au nimerit atunci secundele emisiunilor noastre, și acum le auzim din nou, și zile și apoi ani de după.”

De ce imi reamintesc toate acestea? Nici într-un caz pentru

Deschiderea expoziției retrospective Marius Bunescu

Sîmbătă la amiază a avut loc la Galeria Națională a Muzeului de Artă al R.P.R. deschiderea expoziției retrospective a pictorului Marius Bunescu, organizată cu prilejul aniversării a 75 de ani de la nașterea sa.

La deschidere au participat Boris Caragea, președintele Uniunii Artiștilor Plastici, M. Mihalache, director general adjunct în Ministerul Culturii, academicieni, directori ai unor muzee de artă din Capitală, critici de artă și alți oameni de cultură.

Pictorul M. H. Maxy, artist e-

merit al R.P.R. a vorbit despre viața și creația artistului sîrbătorit.

Asistența a vizitat apoi expoziția care cuprinde numeroase desene și picturi aparținînd diferitelor perioade de creație ale pictorului Bunescu. (Agerpres)

În beciul Siguranței era întineric, aerul și zăpezii de mucegăci și înșeștea deplină. Numai din cînd în cînd război de afară sunetul strident al unui claxon, trezindu-l pe Nicolae Dogaru din amoroșia și aducîndu-i aminte că nu departe se afla strada — bulevardul Pașe. Cîta lume, cît tineret trecea prin fața ciadîrii înfiorătoare unde era întemnițat el! Oare se găseau printre ei unii care să-și spună cît acolo se aflau areștați, bătăuți și schingiuiați zi de zi, oameni care nu aveau altă vină decît aceea de a-și fi susținut suferințele convins geniei și de a fi îndemnat și de semenii lor să facă la fel? Nicolae Dogaru se ridică de pe rogojina unde fusese aruncat de către agenți și încercă să-și păstreze echilibrul, în picioare. Cu toate că irigul lui nolenbrie stăpînea în celula neîncălzită, trupul lui ardea de parcă ar fi fost pus pe foc. Căldurile erau, desigur, o urmare a bății. Nu peste mult timp va veni rîndul frigurilor. Pînă atunci, poate că ar fi fost bine să stea cîteva clipe în dreptul răsufliorilor, să mai respire puțin aer curat; duhoarea umedă și putredă dinăuntru îi înăbușe de-a binelea!

Făcu, anevioic, cîteva pași și se opri. Toate începuseră să se întințească în jurul lui încercă să se înșîn în picioare, dar le simți moși și nepuțincoase și se lăsă jos pe pardoseala rece de ciment.

În mîntea lui, gîndurile se învîlmășiră, asiderea, palid și fără treacă de cînd se afla aici: trei zile sau patru? În orice caz, nu mai mult de patru zile!... Dar cum a ajuns în temnița asta întunecoasă?...

În loc să găsească răspunsul, se pomeni gîndindu-se la atelierul în care lucra, la fabrica Lemaitre, apoi la cercul U.T.S., apoi în urmă cu mai bine de șase luni, la întîlnirea de 1 Mai.

Alci, gîndurile îi deveniră parcă mai limpezi, mai încheate. — De ce oare? Poate pentru că ziua aceea marcaseră momentul unei co-

litați în viața lui de tînar muncitor, angajat pe făgășul luptei revoluționare. De fapt, de-abia de atunci începea înțelegerea sa simț în inima lui mîndria de a fi comunist, tînar comunist, plin de răspundere față de mișcarea revoluționară pentru fiecare din actele sale...

Cu toate că era înscris de mult timp în Uniunea Tineretului Socialist, pînă atunci, la 1 Mai 1924, niciodată nu fusese chemat să ia parte la o acțiune mai serioasă a cercului lor sau la vreo dezbateri de cercare de importanță. De 1 Mai participase, însă mai mult din înțîmplare sau din cine știe ce societeli cam tulburi ale conducătorului de-atunci al cercului, la întîlnirea din pădurea Andronache. Acolo, printre copacii care-și înălțau lăstarele prospete și pline de sevă spre soarele cald de primăvară, se pușese problema solidarității tineretului cu Partidul Comunist pe care reacțiunea îl prigonea cu îndrîjire, lipsindu-l de toate mijloacele legale de luptă. Apoi în aplauzele entuziaste ale multor tineri muncitori, utemiști și studenți, băteți și fete, se salută afilierea la Internaționala Tineretului Comunist, adică transformarea U.T.S.-ului în Uniunea Tineretului Comunist.

Pe Dogaru îl mișcaseră profund cuvintele prin care vorbitorul din acea zi — delegatul comitetului de București al U.T.S.-ului — își încheiase cuvîntarea, arătînd celor de față importanța deosebită a hotărîrii luate și chemîndu-i să desfășoare în viitor o activitate mult mai susținută și mai bogată decît pînă atunci, după exemplul strălucit al tineretului comunist din Uniunea Sovietică.

De fapt, numai de la acest 1 Mai încelea putea spune că a luat și el calea luptei revoluționare. Pînă atunci, adeviziunea lui Dogaru se țîrî pînă la rogojină,

la mișcarea tineretului muncitor foarte mult formală. Deși condus de un băiat deștept și care știa multe, un tînar care lucra la serviciul contabilității, pe nume Fundeanu — cercul lor din fabrică mai mult vegeta, din lui Fundeanu îi plăcea să vorbească și să se audă vorbind, să glumească cu membrii cercului ca să le cîștige simpatia, dar nu se arătase capabil să întreprindă o acțiune și s-o ducă pînă la capăt. După ce U.T.S.-ul se transformase însă în U.T.C., lucrurile se schimbaseră: viața imediată acum tineretului într-o luptă de risc în ce în ce mai plină de dificultăți, așa că Fundeanu, care încercase s-o ducă la fel ca și

dădu peste un colț de piine și încercă să muște din el. Cu nepuțință! Era tare ca piatra, iar gura lui era instingerată și plină de răni.

Aruncă piineea cît colo și cu toate că ceala nu i se ridicase încă de pe creier, încercă, iarăși, să lege firea gîndurilor. — De ce a fost arestat? Oare să fi fost într-adevăr denunțat de către Fundeanu, așa cum a bănuit în primul moment? Totuși, era greu de crezut. Fundeanu — poate că se ținea de-o parte numai din lașitate! Sau poate că amorul lui propriu fusese rănit... Druca știe ce s-o fi întîmplat cu el!

Cu siguranță că Fundeanu nu e decît un mic burghez orgolios

multumit că nu fusese trimis la Congresul al II-lea al U.T.C.-ului, ca delegat al tineretului de la Lemaitre dar de aici pînă la a presupune că avea legături cu poliția și a-l acuza fără nici o rezervă era cam mult. De aceea, n-avea destul temel nici presupunerea că Fundeanu l-a denunțat.

Singurul lucru care îl mai liniștea era gîndul că, poate, totuși, intervenția sa nu fusese de gîndnică și că salvase astfel din gherele poliției întreg Comitetul local. Dacă ar fi avut certitudinea cu nu se zăbuse degeaba, nu i-ar fi părut rău de nimic. Druca știe ce s-o fi întîmplat cu el!

COMITETUL A FOST SALVAT

de A. G. Vaida și Corin Grosu

mai înainte, fusese înlăturat din conducere. Acum, fără a părăsi organizația, sau a-și exprima față de el vreo împotrivire, se ținea totuși mai de-o parte. Locul lui îl luase Dogaru care, serios și neobosit, cîștigase repede încrederea tovarășilor săi.

Nicolae Dogaru tresări. Cineva umbra la ușa celuiui sale. Se frecă la ochi și pe frunte, ca să se dezmeticească întruviu. Avea fierbințeli și tot trupul lui era o apă. — Oare de ce au mai venit iarăși? Nu cumva au de gînd să-l ia încă o dată la bătaie? Doar abia l-au adus înapoi, în celulă... Se ridică într-o rîmă, întoarse capul și în lumina spălăcîte a bătrîndea din coridor, fixă îndelung silueta gardianului ce se oprise în pragul ușii Poliției și zgîi cîteva timp în întunericul celuilui, apoi aruncă un corp tare pe rogojină, se uită la pereți și la răsufliatoarea întunecată și trase ușa la loc, îndreptîndu-se fără a fi scos un singur cuvînt.

Dogaru se țîrî pînă la rogojină,

și bun de gură, căruia, atît timp cît mișcarea a fost legală și nu existau riscuri, i-a plăcut să se afle în treabă, să facă gălăgie și să conducă, chipurile, pe alții! Cînd însă U.T.C.-ul a fost scos în afara legilor, ca și Partidul, o mulțime de gură-spărtă de țîșta au dat bir cu luguții — și cu ei seamănă și Fundeanu”.

Bine, dar atunci... temerile lui nu erau întemeiate: degeaba alergase o noapte întreagă și se zăbuse ca să facă să se amine plenara Comitetului local și să se schimbe sediul comprăvit unde urma să se țînă seđința! Avusesse impresia că, alînd cum stăteau lucrurile, Fundeanu înștînțase poliția; totuși aici, la Siguranță, nimeni nu l-a întrebăat nimic, nici de Comitetul local și nici de penar.

Și nici ciocnirea cu Fundeanu nu avusesse nici un rost! Nu trebuia să-l acuzat pe baza unor presupuneri vagi și a unor impresii care nu îndejauzau de controlate. Desigur! Fundeanu putea fi ne-

Rezultatele întăririi bazei materiale a radiodifuziunii se ogîndesc în următoarele date: în 1938 se transmisese programe care au totalizat 3600 de ore; în anul 1955 numărul orelor de emisiune a fost de aproape 20.000. În 1955 numărul orelor de emisie pentru străinătate, cu programe în 10 limbi, a fost de 5.815; în 1938 aceste ore au fost în număr de 78.

A crescut numărul formelor de emisie ale posturilor noastre de radio. În multe din cele 58.000 de scrisori soșite în anul 1955 pe adresa radiodifuziunii romine, auditorii și-au exprimat mulțumiri pentru cele aproape 90 de forme de emisiuni: Teatrul la microfon, Gazeta radio, Radio-magazin, Trei cărți pe săptămîna, Să ne cunoaștem patria, De toate pentru toți, Luceafărul etc. Pentru minoritățile naționale se transmit emisiuni speciale în limbile maghiară, germană și sîrbă.

În ultimii ani s-au pus în funcțiune studiouri regionale de radio la Cluj, Timișoara și Craiova.

În cel de al doilea plan cinci-nal se va introduce televiziunea în Capitală și în alte orașe ale țării. Rețeaua de radiodifuziune se va extinde cu două stații noi. De asemenea, se va lărgi rețeaua de radioficare.

În țară funcționează 400 de centre de radioficare cu mai mult de 400.000 de difuzoare, dintre care circa 300.000 în gospodăriile țărănești. Numărul abonaților la radio a crescut. În timp ce în anul 1944 erau 96.759 de abonați astăzi numărul lor întrece cifra de 1.000.000.

Acum a ajuns iarăși în fața călărilor. Sîm în picioare, se clătîină, dar nu vrea să-și arate slăbiciunea. Cu toate că privește în jurul lui ca printr-o ceață deasă, se străduiește să se țină drept, să-și sfîdeze pe călîi.

Cine este secretarul nucleului U.T.C. de la Lemaitre? Aude întrebarea venind parcă de departe, dintr-o altă lume. — E toțiș ceva nou. Pînă acum nu l-au mai întrebat așa ceva. Tare. Secretarul este chiar el. Dar asta n-are importanță. Pot să-l întreb orice — el tot nu le va răspunde!

Spune, unde trebuia să se întînească Comitetul local, acum două seri? Înlima începe să-l bătă cu putere. Așa dar nu s-a înșelal: poliția fusese într-adevăr înștînțată!... Nu vrei să răspunzi? Răcnește din nou glasul din altă lume, de data aceasta parcă mai de aproape însă. — Bine! Noi știm totul!... Ia cheamă-l aici pe Fundeanu!...

Dogaru simte că-și recapătă puterile. Și privirea i se limpezește.

